

VII. Det særlige politiske udvalg.

iværksættelse af en fredsbevarende operation til generalforsamlingen, hvis rådet er lammet, ligesom *Brasilien* på ny fremførte sine — næppe realisable — tanker om en revision af pagten med henblik på indsættelse af et særligt kapitel om fredsaktionerne.

Danmark (lrs. Hermod Lannung) afgav den 27. november 1967 et indlæg, i hvilket det udtaltes, at de seneste begivenheder på ny havde understreget behovet for en styrkelse af FN's fredsskabende funktioner: at standse de aktuelle kamphandlinger, at give parterne mulighed for at søge en politisk løsning gennem FN's tilstedeværelse, og endelig at bistå parterne med at nå til en ordning, som ville kunne sikre en varig fred. Det havde været opmuntrende, at FN ofte, i konflikter som ikke berørte stormagternes vitale interesser, havde været i stand til at lægge det nødvendige pres på parterne. Bestræbelserne på at perfektionere den anden fase i processen, den fredsbevarende, havde dog endnu ikke kunnet opvise væsentlige resultater. Man kunne drage visse konklusioner af Mellemøstkrisen: på den ene side var man blevet mindet om svaghederne ved operationer baseret udelukkende på parternes samtykke. Dette var dog ikke overraskende, da det aldrig havde været meningen, at disse operationer skulle have karakteren af tvangsforanstaltninger i medfør af pagtens kapitel VII. På den anden side havde den første egentlige fredsbevarende aktion under de givne omstændigheder været yderst tilfredsstillende. Den havde på enestående måde ydet sit bidrag til opretholdelsen af international fred. Det mest opmuntrende var dog enigheden om, at FN's tilstedeværelse i Mellemøsten under en eller anden form var nødvendig også i den nuværende situation. Den konstitutionelle krise var dybest set et resultat af interessebetonede vurderinger af værdien af de fredsbevarende operationer, og den ville derfor være vanskelig at løse, førend et tilstrækkeligt bredt udsnit af FN's medlemskab erkendte, at der bestod et interessefællesskab i disse operationer. Så længe et sådant interessefællesskab ikke fandtes, burde man ikke søge at gennemtvinge løsninger. Man gjorde videre fra dansk side rede for den aktive interesse, man til stadighed sammen med andre nordiske lande havde vist FN's fredsbevarende operationer. Man anbefalede,

at 33-magtsudvalget fortsatte sit arbejde, og at de forslag og tanker, som blev fremsat under debatten, henvistes til yderligere drøftelser i udvalget. Man opfordrede på ny til indbetaling af frivillige bidrag til løsning af FN's finansielle krise. Afslutningsvis understregedes den nære sammenhæng mellem „peace-keeping“ og „peace-making“.

Sverige, Norge, Finland og Canada gav udtryk for synspunkter, der nøje svarede til de danske, idet man dog tillige udtalte en vis sympati for tanken om en undersøgelse af mulighederne for at gennemføre pagtens artikel 43 om oprettelse af sikkerhedsrådsstyrker, selv om dette intet havde at gøre med de fredsbevarende operationer i traditionel forstand.

Sammenfattende efterlod debatten det indtryk, at selv om et stort flertal af medlemskredsen — ikke mindst de nye lande, som i FN ser den eneste garanti for deres sikkerhed — tillægger de fredsbevarende operationer stor værdi og derfor, i alt fald i princippet, er rede til at bidrage til en styrkelse af FN's muligheder på dette område, er det ligeså tydeligt, at man anser det for formålsløst at gennemtvinge løsninger ved majoritetsbeslutninger.

IV. Afstemningerne.

Da der i udvalget gjorde sig en udbredt fornemmelse gældende af, at det ikke under indeværende samling ville lykkes at gøre fremskridt mod løsningen af de med de fredsbevarende aktioner forbundne problemer, fandt man det fra dansk, finsk og svensk side naturligt at sigte mod en ren procedure-resolution, der 1) skulle gentage tidligere resolutioners opfordringer til alle medlemslande, især de højtudviklede, om at yde frivillige bidrag og 2) skulle bemyndige 33-magtsudvalget til at fortsætte sit arbejde på grundlag af det specificerede mandat, udvalget havde fået på den 5. ekstraordinære generalforsamling i håbet om, at det skulle vise sig muligt i udvalget at nå resultater i det mindste på en række områder af mere teknisk-praktisk art. Norge mente, i betragtning af at man sidste år havde stået som medforslagsstiller til et canadisk substansforslag, ikke at kunne være co-sponsor, men ville i givet fald stemme for.